

Immigration Branch

Department of the Interior

Canada

128

Vancouver, B. C., January 26th 19 14

MRJR/EC.

H. H. Stevens, Esq., M. P.

House of Commons,

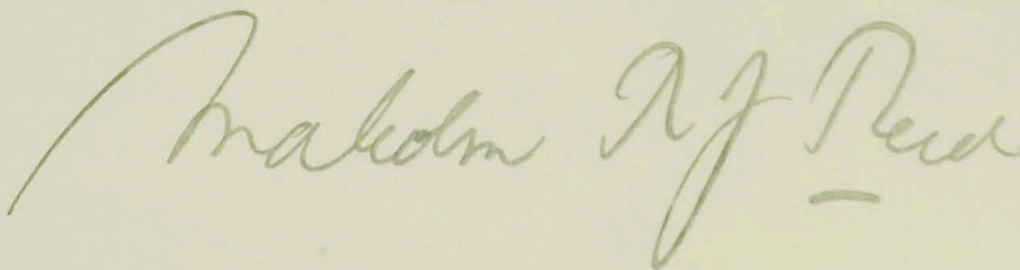
OTTAWA, ONT.

Dear Mr. Stevens:-

I enclose herewith copy of the last issue of the SANSAR, published in Victoria. It might interest you to know that Mr. Greenfield, Post Office Inspector, was requested to see me in connection with this publication, and it is quite on the boards that it will be no longer permitted to go through the mails.

You will note the polite terms in which it speaks of yourself.

Yours very truly,

Dominion Immigration Agent.

Enclo.

ਸਚ ਸਭਨਾਂ ਹੋਇ ਦਾਰੂ ਪਾਪ ਕਛੈ ਪੋਇ

ਸੰਸਾਰ

੧੯ ਸਤਿ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦ

ਸੰਸਾਰ

ਕੈਨੇਡਾ ਯੂਨਾਇਟਡ ਸਟੇਟਸ
ਅਰਜਨਟੀਨ ਪੈਨਾਮਾ ਫਿਜੀ
ਤੇ ਚੀਨ ਆਦਿ ਕੁਲ ਟਾਪੂ
ਆਂ ਦੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ
ਇਕੱਲਾ ਕੌਮੀ ਅਖਬਾਰ ਹਰ
ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪ ਤੇ ੨੦ ਵੀਕ
ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥

THE SANSAR

THE HINDUSTANI PAPER OF CANADA
630 SPEED, AVENUE VICTORIA, B. C. CANADA.

ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹਰ ਜਗਾ
ਉਦਮ ਕਰੋ ਚੰਦੇ ਭੇਜੋ ਸਹਾਇ
ਤਾ ਘਲੇ ਹੋਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇ
ਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਬਣਾਓ ਅਪ
ਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹਰ ਟਾਪੂ
ਤੋਂ ਪ੍ਰਬਰਾਂ ਘਲੇ ॥

ਅਖਬਾਰ ਸੰਸਾਰ

੬੩੦ ਸਪੀਡ ਐਵਨੀਊ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਬੀ ਸੀ ਕੈਨੇਡਾ

ਜਿਲਦ ਦੂਜੀ

ਜਨਵਰੀ ੫ ਸੰਮਤ ੧੯੧੪

ਈ

ਨੰਬਰ ਸਤਵਾਂ

VOL. 2

JANUARY 5 1914

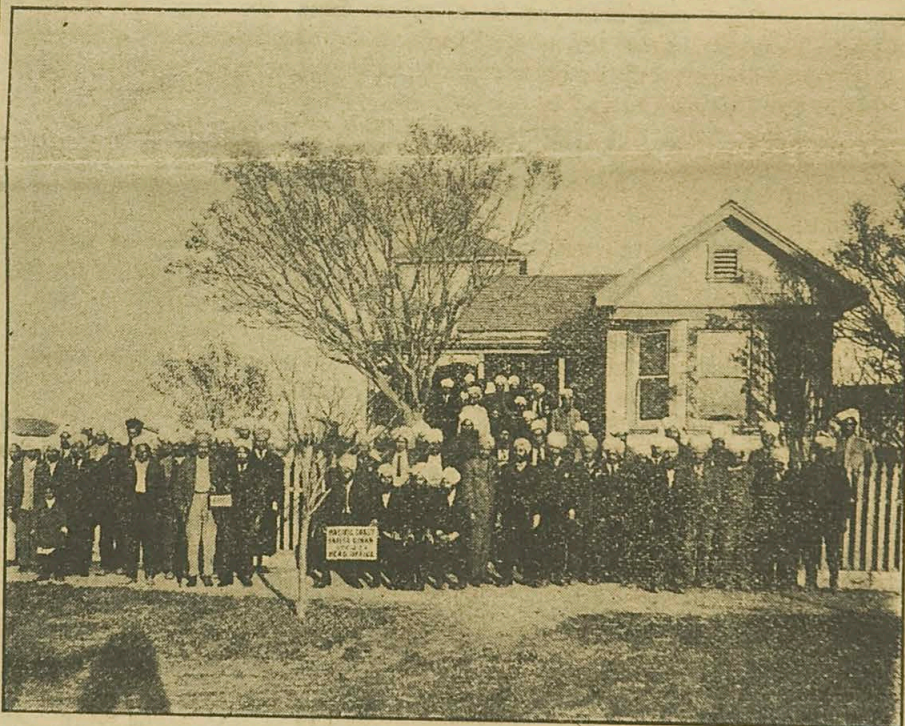
NO. 7

ਭਰਤੀ ਖੁਲ ਗਈ ਹੈ

ਅਜੇ ਤੀਹ ਬਰਸ ਹੁਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜਾਪਾਨੀ
ਜਥੇ ਬੰਦੀ ਦਾ ਨਾਮ ਤਕ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ
ਪਰ ਅਜ ਸਭ ਕੌਮਾਂ ਜਥੇ ਬੰਦੀ ਵਿਚ ਜਾਪਾਨ
ਤੋਂ ਪਿਛਾਹਾਂ ਹਨ ਤੇ ਜਾਪਾਨੀ ਬਕੀ ਵਿਚ ਸ
ਭ ਤੋਂ ਆਗਾਹਾਂ ਹਨ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ
ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਬੌਧੇ ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਨੇ ਵਧ ਰਹੀ
ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਸੁਸਾਣੀ
ਟੀਆਂ ਤੇ ਜਥੇ ਬੰਦੀਆਂ ਛੁਡ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ
ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਮਿਲਕੇ ਕਣੀ ਤਾ
ਕਤ ਦੀ ਜਾਚ ਆਂਦੀ ਗਈ। ਭਲਾ ਸਾਨੂੰ ਅਨ
ਜਾਣਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਐਵੇਂ ਆਮੁਹਾਰੇ ਫਿਰਨ ਨਾਲ
ਹੀ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਜਥੇ ਬੰਦੀ ਦੀ ਸੁਝ ਆ ਸਕਦੀ
ਹੈ ਇਸੇ ਜਾਚ ਨੂੰ ਸਿਖਣ ਲਈ ਤੇ ਅਪਣੀ ਸਾਂ
ਝੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਪਕੀ ਤਰਾਂ ਬਠੋਲ ਲਈ ਹੀ
ਤਾਂ ਬੌਧੇ ਸ਼ਹਿਰੇ ਕਾਨੂਨ ਤੇ ਕਾਇਦੇ ਵਧਾਕੇ
ਯੂਨਾਈਟਡ ਇੰਡੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸੁਸਾਣੀ
ਟੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਾਈ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਭਰਤੀ
ਖੁਲ ਗਈ ਹੈ ਆਪ ਭੀ ਇਸ ਦੇ ਮਿਥਰ ਬਠੋ
ਤੇ ਰੰਗਰੂਟ ਭਰਤੀ ਹੋਕੇ ਸਭ ਤਰੀਕੇ ਜੁਗਤਾਂ
ਸਿਖੋ। ਸੰਸਾਰ ਭੀ ਇਸ ਸੁਸਾਣੀਟੀ ਦਾ ਹੀ
ਅਖਬਾਰ ਹੈ ਸੁਸਾਣੀਟੀ ਦੇ ਸੇਵਕ ਤੇ ਮਿਥਰ
ਹੋਰ ਬੜੀਆਂ ੨ ਜਹੂਰੀ ਸੇਵਾ ਚੁਕਣ ਨੂੰ ਤਿ
ਆਰ ਬੈਠੇ ਹਨ ਆਪ ਭੀ ਇਸ ਜਥੇ ਦੀ ਭਰਤੀ
ਵਿਚ ਰੰਗਰੂਟ ਬਠਕੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਰਾਤਬੇ ਪਾ
ਵੋ। ਜੁਗਤ ਤਰੀਕੇ ਤੇ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਆਪ
ਸੁਖ ਲਵੋ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਓ ਤੇ ਜਿਥੇ ਤਕ 'ਹੋ
ਸਕੇ ਕੌਮੀ ਸੇਵਾ ਉਠਾਓ। ਆਮੁਹਾਰੇ ਫਿਰਿ
ਆਂ ਨਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅਪਣਾ ਕੌਮ ਦਾ ਤੇ ਨਾਂ ਮੁਲਕ
ਦਾ ਹੀ ਕੁਛ ਸੁਆਰ ਸਕਦੇ 'ਹੋ ਇਹ ਜਥੇ ਬੰ
ਦੀ ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਭਰਤੀ ਖੁਲੀ ਹੈ ਕੁਲ ਕਾਇ
ਦੇ ਤੇ ਕਾਨੂਨ ਵਚਾਰਕੇ ਅਜ ਹੀ ਮਿਥਰ ਭਰ
ਤੀ ਹੋਜਾਵੇ।

FOR ENGLISH PLEASE SEE
PAGE TWO.

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਟਾਕਟਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਉਪਰਲੀ ਤਸਵੀਰ ਸਟਾਕਟਨ ਕਲੀ
ਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਾ
ਡੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆਂ ਨਵਾਸੀ ਭਰਾਭਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ
ਸੇਵਾ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ ਹੈ ਗੁਰਦੁਆਰੇ
ਦੇ ਅਗੇ ਸੰਗਤ ਜੁੜੀ ਹੁਈ ਹੈ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿ
ਚ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਈ ਸਿਖ ਅਸਥਾਨ ਕਾਇਮ
ਹੋਛੁਕੇ ਹਨ ਪਰ ਅਜ ਤਕ ਇਕ ਭੀ ਸਿਖ
ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੋਂ ਅਮ
ਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੁਜਾ ਇਹ ਗਲ ਪ੍ਰਗਟ
ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਚਕਰ ਲੋ
ਠ ਵਾਲੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਮਨਣ ਵਾਲਿ
ਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਤੇ ਧਾਰਮਕ ਬਲ
ਕਿਤਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਣੇ ਅ
ਸਥਾਨ ਕਾਇਮ ਹੋਇਆਂ ਤੋਂ ਭੀ ਅਮਰੀਕਾ
ਨਹੀਂ ਪੁਜ ਸਕਦੇ ॥ ਕਿਥੇ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਸੁਆਮੀ
ਵਥੇਕਾਨੰਦ ਜੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਵਾਮੀ ਰਾਮ ਤੀਰਥ
ਜੀ ਵਰਗੇ ਧਰਮ ਅਵਤਾਰੀ ਸਨ ਜਿਨਾਂ ਨੇ
ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਘਰ ੨ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਧਰ
ਮ ਤੇ ਵਡਿਆਈ ਦਾ ਸੰਦੇਸਾ ਫੇਰਿਆ ਤੇ ਅ
ਜ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਮਰੀਕਨ ਗੋਰੇ ਪੰਦਰ ਸਾਜਕੇ
ਉਸ ਸੁਨੇਹੇ ਨੂੰ ਵਚਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜ ਦੇ ਅਮ
ਰੀਕਾ ਬੈਠੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਭੀ ਇਨਾਂ ਦੇ ਧਰ
ਮੀਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਕੁਮਾਈ ਦਾ ਹੀ ਫਲ ਹੈ
ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸੁ
ਨੇਹੇ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੁਚੋਲ ਲਈ ਹਿੰਦ ਤੋਂ
ਹਿਲੋ ਇਹ ਤੁਹਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

SOME NEW YEAR THOUGHTS

Imperialists are never tired of telling us that India is the Imperial diadem. But all over the British Empire in Canada, South Africa, New Zealand or Australia the Hindus are debarred from entering under one pretence or another and those who are already there are treated with contumely or contempt. In one dominion they are like slaves not allowed to move from one part of the country to the other. Whilst in others we are intentionally insulted and our rights are flouted at every step. Untold indignities are heaped on our heads and this stigma of racial colour bar is all the time kept well before our eyes, so that we may not forget our origin. They say a prisoner after his term in jail is a free man, but not so with us. Our self-respect as a nation is wounded wherever we go and yet we are not allowed to say a word of what is going within us. Why is it that in spite of India's paramount importance to the Empire her sons are ignored and even at the Imperial Conference this great issue is side-tracked? Why is our national honour besmirched in the dust by insulting and flogging our brothers and sisters, the flesh of our flesh and the bone of our bone? Why is it that in South Africa, Dharmvir Gandhi and tens nay hundreds of India's sons are undergoing voluntarily untold privations and are locked up in jails like common criminals for making protests against this inhuman treatment? They say that blood of the martyrs is the seed of the church. Surely if ever there were martyrs to a cause what are they? Is it by contemptuous treatment of the sons of India in the Dominions and putting uncalled for and galling abuse on our heads that India will continue for ever under the British Crown? In our homeland we know that repression is the rule. But whenever did repression kill the spirit of a nation? How is it that our friends cannot see the writing on the wall? It is not by contempt and hatred but by love and mutual self-esteem that the solution will be found.

This great caste of certain colour being superior to others is a later phase in world history. It is kept up by ignorance and prejudice. Once upon a time it was the pride in religion which led to the Inquisition and its untold horrors. But this pride in colour and not the deed one does will vanish before the light of knowledge. But if ignorance and prejudice have their day who knows what the outcome of all this will be? These are the thoughts on NEW YEAR'S DAY.

HINDUS IN AMERICA

Anthony Caminetti Commissioner-General of the United States Immigration whilst in Vancouver had an interview with H.H. Stevens, M.P. on Hindu Immigration. The latter's views are well known to our friends in India. So they can very well estimate the result of this interview. It seems that the Canadian Government has given a free hand to Mr. Stevens to insult and abuse the Hindus. In the United States in various quarters there have been malicious allegations against our countrymen.

Advices from Washington D.C. state that on Dec. 15th representatives Baker and Hayes of California and Johnson of Washington sought to have the House Immigration committee incorporate in the pending immigration bill an amendment for exclusion of "Asiatics". The fight in the committee was acrimonious and confusion in the discussion was so marked that it was reported an amendment had been carried for Asiatic exclusion.

By a close vote, however, after repeated attempts, the question of including an inhibition against Asiatics was deferred until later in the day with the Washington and California members of the committee insisting on exclusion.

The Japanese have been protesting against unfair legislation. We hope that the British Ambassador at Washington, D.C. will protect our rights under the treaties now in force between Great Britain and the United States, so that an injustice may not become a law. According to the favoured nation clause there can be no discrimination between one British subject and another.

A PRAYER

This is my prayer to thee my lord— strike, strike at the root of penury in my heart.

Give me the strength lightly to bear my joys and sorrows.

Give me the strength to make my love fruitful in service.

Give me the strength never to disown the poor or bend my knees before insolent might.

Give me the strength to raise my mind high above daily trifles,

And give me the strength to surrender my strength to thy will with love.

RABINDRANATH TAGORE

THE SOUTH AFRICAN FUND

A fund in aid of our countrymen in South Africa has been opened by the SANSAR. All moneys sent to the office of this paper will be forwarded to the proper quarters in South Africa. We hope our readers will send us their mite and thus show their sympathy in the cause of our suffering brethren. We acknowledge receipt of the following contributions in aid of this fund.

THE SANSAR	\$ 5.00
Mr Sohan Singh	\$ 5.00
Mr Batan Singh	\$ 2.00
Mr Indar Singh	\$ 2.00

Five Hindus who arrived recently in Key West Florida U. S. A. were ordered deported on the ground that they were likely to become public charges and that they came under the contract law. The Hindus appealed to the British consul on the ground that they were British subjects and carried British passports. The men have been working on the Canal Zone for the past five years. They seem to be well supplied with money and protest that they are not contract laborers.

YOU SHOULD READ
THE

SANSAR

THE ONLY HINDUSTANI PAPER
IN CANADA

ANNUAL SUBSCRIPTION \$2.50
SPECIMEN COPIES SENT FREE

APPLY TO:— 630 SPEED AVENUE,
VICTORIA, B. C.

ਸਾਡੀ ਗਫਲਤ ਦੇ ਭੈੜੇ ਸਿਟੇ

ਉਹ ਭੀ ਦਿਨ ਸਨ ਜਦ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ ਵਿਚ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਾਂ ਬੜੇ ੨ ਪਹਾੜ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਞੇ ਸਾਡਾ ਪਾਸਾ ਫੇਰਨਾ ਹੀ ਪੁਰਾ ਕਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੋਸਕ ਦੇ ਸਾਂ ਪਰ ਹਾਏ ਅਸੀਂ ਗਾਫਲ ਸਾਂ ਤਲਵਾਰ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ ਹੀ ਤੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਇਕ ਫੌਰ ਵਿਚ ਕਪਕੇ ਰਖ ਦਿੰਦੀ ਹੀ ਪਰ ਅਨਜਾਣ ਪੁਰਾ ਤੇ ਗਾਫਲਤ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਤੇ ਲਖਾਂ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਪਕ ਲਗਿਆਂ ਇਕ ਫੌਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲੋਂਦੇ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਕਿ ਤੀਹ ਕਰੋੜ ਬੰਦੇ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਸਿਰਫ ਅਨਜਾਣ ਤੇ ਗਾਫਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਿਰ ਕਟਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਭੀ ਭੀਜੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਏ ਹਨ। ਹਾ ਇਸ ਪਾਪਲ ਗਾਫਲਤ ਨੇ ਹੀ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਟੋਟੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਹੀ ਭੈੜ ਅਜ ਸਾਡੇ ਭਕਰੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਚਾਰ ਸਾਲ ਇਕ ਫੂਠਾ ਕਾਨੂਨ ਸਾਡੇ ਪੁਰ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਕਿ ਅਜੇ ਭੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛਕ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤਾਈਂ ਸਾਡੀਆਂ ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਘਟਾ ਨਹੀਂ ਪਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਹ ਹੀ ਕਾਨੂਨ ਜੋ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਮੀ ਅਸਾਂ ਭੋਵਾਂ ਪੁਰ ਚਲਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਿਸਨਾਲ ਇਕਭੀ ਹਿੰਦੀਦਾ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਆਕੇ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਦੇਸੀ ਭਰਾ ਬਨਣਾ ਕਨਨ ਹੋਗਿਆ ਬਚੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਤਕ ਨੂੰ ਜੋ ਸਾਡੇ ਲਹੂ ਦਾ ਲਹੂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਰੀਰ ਸਨ ਧਕੇ ਪਏ ਹਾ ਪਾਪਲ ਗਾਫਲਤ! ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਹੀ ਕਰਾਇਆ ਇਹ ਕਾਨੂਨ ਜੋ ਹੁਣ ਆਕੇ ਟੁਟਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨ ਭੀ ਟੁਟ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸੁਤਿਓ ਹੋਇਓ ਵੀਰੋ ਅਪਣੀ ਗਾਫਲਤ ਮੰਨੋ ॥

ਅਜ ਸਾਡੀ ਗਿਣਤੀ ਪਹਲੇ ਜੋਬਨ ਪੁਰ ਨਹੀਂ ਹੀ ਜੋ ਕੰਮ ਅਗੇ ਅਸੀਂ ਚੁਟਕੀ ਬਜਾਇਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਾਂ ਅਜ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਲਈ ਤੋੜੀ ਆਂ ਬਜੋਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਕਰਮ ਹੀਲ ਗਾਫਲ ਆਪਸ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜਕੇ ਤੇ ਫਸਾਦਾਂ ਪੁਰ ਹੀ ਲ ਲਕਾਰੇ ਮਾਰਕੇ ਮਰਦਉ ਦਸਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਤਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਾ ਜਦ ਵੀਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਤੀ ਸਾਡੇ ਸਾਡੇ ਹਿੰਦ ਦੇ ਜਾਇਆਂ ਦੇ ਸੀਨੇ ਚਾਕ ਕਰ ਚੁਕੀ ਸੀ ਤੇ ਸਾਡੇ ਕੌਮੀ ਹਕਾਂ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬੁਝਣ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਪੁਜਾ ਸੀ ਇਕ ੨ ਗਾਫਲ ਤ ਗਿਣਤੀ ਤਾਂ ਦਫਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਰੋਕਾ ਤਾਂ ਇਸ ਗਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਭੀ ਅਸੀਂ ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਕੌਰੇ ਤੇ ਗਾਫਲ ਹਾਂ ਜਿਹੋ ਜਿਹੇ ਪਹਲਾਂ ਸਾਂ ਉਣਾਵੇ ਵਿਚ ਤੇ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂਨ ਬਨੋਲ ਲਈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੁਣੇ ਹੀ ਪਾਸ ਹੁਣ ਅਰਭਰ ਇਨ ਕੌਂਸ ਨ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲਵੋ ਤਾਰਾਂ ਪੁਰ ਤਾਰਾਂ ਖੜਕ ਰ ਹੀਆਂ ਹਨ ਸਾਡੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੇ ਰੋਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਖ ਪਟਣ ਦਾ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਤੇ ਬੀਹ ਬੀਹ ਪੰਛੇ ਤਕ ਬੰਨੇ ਜੁਗਤਾਂ ਸੋਚ ਰ

ਹੋਹ ਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਗਾਫਲਾਂ ਦੇ ਚੁਟਾਲੇ ਉਸ ਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹਨ ਜਿਸਨੇ ਸਾਡਾ ਅਗੇ ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ॥

ਪਿਆਰੇ ਵੀਰੋ ਯਾਦ ਰਖੋ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਹੁਣ ਤਾਂ ਬੜੀ ਡਕੇ ਡੋਲੇ ਖਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੇ ਅਜੇ ਭੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾਂ ਤੇ ਫਗਵੇ ਫਾਂਜਿ ਆਂ ਤੇ ਰੋਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਦਿਨ ਟਪੋਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਜ ਨਾਂ ਕਲ ਐਹ ਲਓ ਹੋਗਈ ਸਮਝੋ ਅਜੇ ਭੀ ਗਾਫਲਤ ਦਾ ਕੁਝ ਅੰਤ ਹੈ ਭਾਈ ਭ ਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬੇਦਸਤੂਰਾ ਪਕੜਿਆ ਜਾ ਵੇਤਾਂ ਦਸ ਲਖ ਫੌਜ ਸਾਮਣੇ ਤਕਦੀ ਰਹੇ ਉ ਸਦੀਆਂ ਕੜੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲਹੂ ਚਲੇ ਤਾਂ ਭੀ ਖਾਲਸਾ ਬਹਾਦਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਵਕੀਲ ਪੁਰ ਹੋਣ ਉਸ ਨੂੰ ਜਹਾਜ ਵਿਚ ਸਿਟਿਆ ਜਾ ਵੇ ਤਾਂ ਅਜੇ ਭੀ ਬਾਹਰ ਖੜੇ ਦਰਦੀ ਸੁਮਚੜ ਪੌਣ ਤੇ ਅਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਭੋਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਕਾਗਜ ਪੁਰ ਸਿਟਕੇ ਬੰਦੇ ਮਾਤਰਮ ਗਜੋ ਲ ਲਈ ਹਿੜ ੨ ਕਤ ਰਹੇ ਹੋਣ

ਓਏ ਗਾਫਲੋ! ਗੁਨਾਮਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਾਨੂਨ ਕਾਹਦਾ। ਅਜੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀ ਕਾਨੂਨ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਜੇ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਰੂਪ ਤੇ ਧਰਮੀ ਗਾਂਧੀ ਕਿਸ ਲਈ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਦੁਖਆ ਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਟਰਾਨਸਵਾਲ ਦੀ ਹਦ ਪੁਰ ਲੈਕੇ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਿਆਰੇ ਭਰਾਵੋ! ਉਨੋ ਜਾਗੋ ਗਾਫਲਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਟਫ਼ ਟਫ਼ਿਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਪਾਪਲ ਲੰਡਨ ਗੇ ॥

੫ ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਉਣਾਵੇ ਵਿਚ ਗਵਰਨਮਿੰਟ ਜੁੜਨੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਟੀਵਨ ਵਰਗੇ ਮਿੰਬਰਾਂ ਨੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਬੁਹੇ ਪੁਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੜੇ ੨ ਕਨ ਕਰਕੇ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾ ਤਕ ਦੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਦਿ ਤੀਆਂ ਹਨ ਅਪਣੀ ਭੀਜੀ ਸੁਰ ਕਈ ਕਨਾਂ ਵਿਚ ਪੌਣੀ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਸਦੇ ਅਸਰ ਪੁ ਰ ਕਰੜਾ ਕਾਨੂਨ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜੇ ਮਗਰੋ ਹਥ ਨਹੀਂ ਮਲਣੇ ਜੇ ਪਛ ਤੋਲ ਨਾਲੋਂ ਵੇਲੇ ਸਿ ਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇ ਕ ਲਾਇਕ ਸਜਣ ਨੂੰ ਕੁਲ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਫਿ ਰਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਕੁਲ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਦਬ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਕ ਲਈ ਦੁਹਾਈ ਪੌਣ ਲਈ ਘਲ ਦਿਓ

ਫਿਰ ਪਛਤਾਏ ਕਿਆ ਹੋਤ ਹੈ ਜਬ ਚਿੜੀਆਂ ਚੁਗ ਗਈਂ ਖੇਅ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪਾਸ ਫੰਡ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ਜੇ ਆਪ ਪਿਸੇ ਦੀ ਮਦਤ ਬਖਸ਼ੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਜਰੂਰੀ ਵਕਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਕੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਸਕੇ ਕ ਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ॥

ਜਾਪਾਨੀ ਸੁਪਾਹੀ

ਹਰ ਇਕ ਜਾਪਾਨੀ ਸੁਪਾਹੀ ਵਰਜਣ ਦੀ ਆਂ ਖੇਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਇਕ ਬਾਰਕ ਦੇ ਵਿਚ ਖੇਲਾਂ ਦੀਆਂ ਘੋਜੀਆਂ ਤੇ ਭੰਡੇ ਲਗੇ ਹੁ ਏ ਹਨ ਸਭ ਸੁਪਾਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇਤਨੀ ਮਛਕ ਹੈ ਕਿ ਅਧੇ ਮਿੰਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੋ ਵਿਆਂ ਪੁਰ ਟਪਕੇ ਉਹ ਚੌਦਾਂ ਫੁਟ ਉਚੀ ਕੰਧ

ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁ ਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਸਾਡੇ ਅਨਜਾਣ ਵੀਰੀ

ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਕੋਈ ਐਸਾ ਹੀ ਹੀਰੋ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਬੁਝ ਕਰਕੇ ਅਖਬਾਰ ਤੇ ਕੁਲ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅਪਣੇ ਦੁਖੀ ਦੇਸ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਪੁਚੋਂਦ ਲਈ ਹੋਰ ਐਗਰੇਜੀ ਪਰਚੇ ਛਾਪਣ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਸਿਰ ਖੁਰਕਣ ਦਾ ਵਿਹ ਲ ਨਹੀਂ ਇਤਨਾਂ ਭੀ ਸਮਾਂ ਮਿਲਨਾ ਕਟਨ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਹਾੜੀ ਲਈ ਬਾਹਰ ਹੋਰ ਛਹ ਰਾਂ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਕੇ ਦਰਫਨ ਭੀ ਕਰ ਸ ਕੀਏ ਕਈ ਇਹਲੇ ਤੇ ਟੀਰਖਾਏ ਭਰੇ ਹੁਣੇ ਵੀਰ ਇਸ ਸਾਡੀ ਮਜਬੂਰੀ ਦਾ ਉਲਟਾ ਲਾਡ ਉ ਠਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬੇਦੋਸ਼ੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਦੇ ਕੇ ਅਪਣੇ ਪਿੰਟਾਂ ਪੁਰ ਆਪ ਕੁਹਾਵੀਆਂ ਮਾ ਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਜ ਕਲ ਕੰਮ ਕਾਰ ਦਾ ਤੋੜਾ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਉਹ ਅਧ ਪਥ ਸਜਣ ਜੋ ਅਗੇ ਲਾਟਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਫੇਰ ਵਿਚ ਦਿਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਦੇ ਸਨ ਹੁਣ ਇਸ ਫੁਗਲ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਟੁਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਭੁੰਘੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਬੁਝ ਕਰਕੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਕਿ ਜੋ ਮਰੋਢੀਆਂ ਅਜ ਅ ਸੀਂ ਹਥਾਂ ਨਾਲ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਭਲਕੇ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ਖੋਲਣੀਆਂ ਪਿਟਗੀਆਂ ਸੰਸਾਰ ਸਚੀ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਕੌਮੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪਰਚਾਰਕ ਹੈ "ਸੰਸਾਰ" ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਪਕੇ ਤੇ ਨਿਗਰ ਕੰਮ ਸੁਆਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਧਰਮੀਆਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਸੁਝ ਲੋਚਦਾ ਹੈ ਪ ਰ ਅੰਞੇ ਬਾਤਨ ਹੀ ਅਸਮਾਨ ਦੁਵਾਵੇ ਗ ਲਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸਮਾਨ ਦੁਵੋਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਭੀ ਨਜਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਕਿਓਂਕਿ ਉਹ ਭੀ ਉਸ ਭਾਰਤ ਵਰਫ ਦੇ ਜਾਏ ਹਨ ਪਰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੋਲ ਤੇ ਸਮਝੋਲ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਧਰਮ ਸਮਝਦ ਹੈ

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸੇਵਕ ਅਪਣੀ ਬੇਗਰਜ ਕੀਤੀ ਹੁਣੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਨੇਕ ਨੀਅਤੀ ਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋ ਮ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰਕੇ ਪਕਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਚੁਕੇ ਹ ਨ ਤੇ ਅਪਣੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਤੇ ਸਭ ਵੀਰਾਂ ਦੇ ਪਾ ਸ ਜੋ ਸਚ ਇਨਸਾਫ ਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਚੰਗੇ ਪਾਰ ਖੁ ਹਨ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਪਰਪਕ ਸਚਾਈ ਤੇ ਅਸੂਲ ਪੁਰ ਸੇ ਫਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੇ ਵਰਗੀ ਪਿ ਛਾਹਾਂ ਪਈ ਕੌਮ ਲਈ ਸਿਰਫ ਗਲਾਂ ਹੀ ਗ ਲਾਂ ਜੋ ਆਮ ਕਰਕੇ ਟੀਰਖਾ ਜਿਦ ਤੇ ਕੁਸੇ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੇਬੋਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਆ ਰਸਕਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਚਾਈ ਪ ਰਖ ਲਈ ਹੈ ਹੁਣ ਵਾਸੂ ਤੇ ਬੰਦੇਦਾ ਚੀ ਪੀ ਦੀ ਥਾਂ ਇਸ ਸੇਵਕ ਦੀ ਦਿਲ ਖੋਲਕੇ ਮਦਤ ਕਰੋ ਸਾਲ ਮੁਕਣ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ ਹੋਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਗਾਹਕ ਬਣਾਵੇ ਓਦੇ ਭੋਜੇ ਤੇ ਹਰ ਤਰਾਂ ਮਦਤ ਕਰੋ ਕਿਓਂਕਿ ਇਹ ਕੌਮ ਦਾ ਸੇਵ ਕ ਆਪ ਦੀ ਮਦਤ ਪਿਆਰ ਤੇ ਦਲਾਸੇ ਦਾ ਹਕਦਾਰ ਹੈ ਨਾਂ ਕਿ ਅਨਜਾਣ ਪੁਰੇ ਦੇ ਤੇ ਬੇਦੋਦਾ ਟੀਰਖਾ ਦਾ ॥

ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਾਲ ਇੰਡੀਆ

ਕੁਲ ਦੁਨੀਆਂ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇਸ ਕੁਲ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਿਛੇ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਕੌਮ ਕੁਲ ਕੌਮਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੁਖੀ ਕੌਮ ਹੈ ਕਾਲ ਪਲੇਗ ਹੋਜਾ ਅਨੇਕ ਭਿਆਨਕ ਫਤਹੂ ਇਸ ਤਰਕੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤੀਹ ਕਰੋੜ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਬ ਚੁਥਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪ੍ਰਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀਆਂ ਦੀ ਨਰਾਦਰੀ ਇਕ ਉਪੀ ਗਲ ਹੈ ਇਸਦੇ ਬੇਅੰਤ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੋਟੇ ੨ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਵਿਦਿਆ ਹੋਰ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਇਕ ਬਚੇ ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਰਮ ਹੈ ਉਹ ਫਰਜ਼ ਹਿੰਦ ਦੀ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਾਰ ਰੌਲੇ ਪਾਏ ਗਏ ਅਨੇਕਾਂ ਰੈਜ਼ੋਲੀਊਸ਼ਨ ਪਾਸ ਹੋਏ ਪਰ ਹਿੰਦ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਹਰ ਇਕ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੇਣੀ ਅਪਣਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਇਸ ਗਫਲਤ ਦਾ ਇਹ ਸਿਟਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੌਮ ਜਿਸਦੇ ਵਿਚੋਂ ਬੜੇ ੨ ਮਹਾਰਿਫ਼ੀ ਸੰਤ ਭਗਤ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਧਨੀ ਵਿਦਿਆ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵਧ ੨ ਕੇ ਵਡਿਆਈ ਖਟਨ ਵਾਲੇ ਬੀਰ ਪਿੰਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਆਮ ਕਰਕੇ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਅਨਜਾਣ ਪਈ ਹੈ ਤੇ ਲਖਾਂ ਵਡਮੁਲੇ ਮੋਤੀ ਤੇ ਨਾਲ ਕੁਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਿੰਦ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆ ਆਮ ਨਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੀ ਸਿਟਾ ਹੈ ਕਿ ਵੈਨਕੋਵਰ ਵਲੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਟੀਵਨ ਜੇਫ਼ਰਜ਼ ਗੋਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰ ੨ ਗਲੀ ਕਵਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਨਕੰਮੇ ਤੇ ਕਿਸੇ ਭੀ ਕੌਮ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ॥ ਦੂਜੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਦੇ ਰਾਜ ਪਰਬੰਧ ਵਿਚ ਹੋਰ ਦੇਸਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟ ਹਿਸਾ ਦੁਨੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਨੇਡਾ ਤੇ ਅਫਰੀਕਾ ਵਰਗੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ ਦੇ ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਪੀੜਨ ਤੇ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨਸਾਰ ਸਤੋਲ ਲਈ ਫੇਰ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਜਲਾ ਮਥਾ ਗੋਰਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਨੇਡਾ ਦਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਦਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਆਂਦਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਉਚੀ ਉਚੀ ਸੁਣੋਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਬੰਮਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਮਿੰਟ ਵਧਾ ਤੇ ਸੁਆਰ ਰਹੀ ਹੈ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਾਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤੇ ਸੁਆਰਨ ਦੀਆਂ ਬਾਪੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਨੂੰ ਪਿਰ ੨ ਪੁਰ ਦੁਖ ਦਿਸ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਮਿਦ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸਰਜਾਨਬਰਵਰ ਦੇ ਅਗਲੇ ਲੰਕਚਰਨੂੰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਬੜੀ ਗੋਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਨਗੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੌਮ ਦਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੇ ਕੀ ਸੁਮਾਰਿਆ ਹੋਣ ਲਿਖੇ ਬਚਨ ਕਹੇ ਹਨ :—

ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਸਾਡਾ ਕੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ

ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਟਾਪੂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਪਰ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਟਾਪੂ ਆਂ ਵਾਂਗਰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬਕੀ ਛਾਨ ਦਾ ਨਾਣੀ ਅਨੰਦ ਇਜਤ ਤੇ ਤਾਕਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਬੜੀ ਬਾਦਫ਼ਾਹੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਇਕ ੨ ਕਰਕੇ ਦਸੀਏ ਤਾਂ ਸੁਣੇ ਸਾਡੇ ਜੰਗੀ ਬੇੜੇ ਦਾ ਮੁਢ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਤੋਰਿਆ ਸਾਡੇ ਬੁਪਾਰ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਤੁਫ਼ੈਲ ਬਣੇ ਇਸਨੇ ਹੀ ਲੰਡਨ ਦੀਆਂ ਵਡੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਪਵਾਈਆਂ ਮਤਲਬ ਕੀ ਜੋ ਹਿੰਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਬੂ ਨਾਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਕਿਥੇ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਅੰਬਰਗਾ ਚੇਲਟੈਨਹਮ ਬਾਬ ਤੇ ਕਲਿਫ਼ਨ ਫ਼ਹਰ ਇਹ ਸਭ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਪਿਸ਼ਨੇ ਹੀ ਬਣਾਏ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਬੁਪਾਰ ਨਾਲ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਹੀ ਦੌਲਤ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਬੋਨਾਂ ਪਾਰਟ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰ ਸਕੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾਕੇ ਪੀਹ ਸਿਟਿਆ ਤੇ ਖਾਕ ਛਾਹ ਕਰ ਦਿਤਾ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਧਨ ਦੀ ਛਗਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਰੜਕੇ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਲਦ ਦਖਲੇ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਦੇ ਟਿਲੇਪੁਰ ਸਿਟਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮਤਕ ਮਿਟਚੁਕਿਆ ਹੈ ਇਹ ਫੈਦੇ ਹਿੰਦ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕੀਤੇ ਪਰ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਕੌਮ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਠੇ ! ਗਾਫਲੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਹੋਫ਼ ਸੰਭਾਲੋ ।

ਪਨਾਮਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਓ

ਪਨਾਮਾ ਤੋਂ ਕਦੀਂ ਕਦੀਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਭਰਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਆਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਦੀ ਫਲਾਰੋਡਾ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਕੀਵ ਵੈਸਟ ਫ਼ਹਰ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਖਾਸ ਖਬਰ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪੰਜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਉਥੇ ਪੁੱਜੇ ਇਮੀਗਰੇਫ਼ਨ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਪਿਛਾਹਾਂ ਮੋੜ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤੇ ਮੋੜਦੇਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਦਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲੰਘਕੇ ਮੰਗਕੇ ਖਾਣਗੇ ਤੇ ਠੇਕੇ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਭੀ ਜੁਰਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰ ਲਾਇਆ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੌਸਲ ਦੇ ਪਾਸ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪਰਜਾ ਹਾਂ ਤੇ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਹਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਚਿਠੀਆਂ ਹਨ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੀ ਚੋਖਾ ਭਾਲਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਭੀ ਇਮੀਗਰੇਫ਼ਨ ਵਾਲੇ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਪੁਰ ਭਾਰੂ ਹੋਣਗੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪਨਾਮਾ ਵਿਚ ਪੰਜ ੨ ਸਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਅਜ ਕਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਬੇ ਬਦੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕੌਮ ਤਾਕਤਵਰ ਤੇ ਸੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਸਕਦੀ ਸਾਡੇ ਭਰਾ ਕੁਲ ਦੁਨੀਆਂ ਪੁਰ ਹੀ ਇਸ ਤਰਾਂ ਬੇਬੇਹ ਦੁਖੀ ਹੋਰਹੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਅਪਣੇ ਪਨਾਮਾ ਨਵਾਸੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬੇ ਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਨਾਮਾ ਵਿਚ ਇ

ਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੁਸਾਈਟੀ ਕਾਇਮ ਕਰੋ ਜਿਸ ਦੇ ਸਭ ਪਨਾਮਾ ਨਵਾਸੀ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਬਰਬਨਟ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰੋ ਇਸ ਤਰਾਂ ਜਬੇ ਬਦੀ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਏ ਥਾਂ ਜਾਣ ਵਿਚ ਜੋ ਰੋਕਾਂ ਹੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ ਤੇ ਲਈ ਅਪਣੀ ਵਾਹ ਲਾਵੋ ਅਸੀਂ ਅਪਣੇ ਪਨਾਮਾ ਨਵਾਸੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜਿਥੇ ਤਕ ਹੋ ਸਕੇ ਹਰ ਤਰਾਂ ਮਦਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਾਂ

ਜਾਪਾਨੀ ਹਥਿਆਰ

ਟੋਕਯੋ ਜਾਪਾਨ ਤੋਂ ੩ ਫ਼ਸਤਰ ਵਿਚ ਆ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜਾਣੂ ਜਾਪਾਨੀ ਲੰਡਨ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਫ਼ਸਤਰ ਤੇ ਲੜਾਈ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਬਨੇਦੇ ਦੀਆਂ ਮਛੀਨਾਂ ਤੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਬਾਬਤ ਰਹੋਟ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਜੇ ਠੀਕ ਸਮਝਿਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਛੀਨਾਂ ਤੇ ਫ਼ਸਤਰ ਬਰੋਟ ਦਾ ਬਹੁਤ ਅਸਥਾਬ ਖਰੀਦਣਗੇ ਜਾਪਾਨ ਅਪਣੇ ਹਥਿਆਰ ਲੜਾਈ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਤੇ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਬਹੁਤ ਵਧੇਰੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਪਾਨੀ ਸਰਕਾਰ ਭੂਵ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਇਸ ਪੁਰ ਖਰਚਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ

ਮਲਾਇਆ ਵਿਚ ਔਕੜਾਂ

ਸੋਬ ਅਫਰੀਕਾ ਕਨੇਡਾ ਬਰਿਟਿਸ਼ ਗਾਇਨਾ ਫਿਜੀ ਆਦਿਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭੰਗਰਾਂ ਵਰਗਾ ਵਰਤਾਓ ਹੋਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਰੰਗ ਦੀ ਨਫਰਤ ਤੇ ਕੌਮੀ ਆਕੜ ਨਾਲ ਗੋਰੀ ਕੌਮ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਦੁਖ ਭਰੀ ਫੁਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਪਸਰ ਚੁਕੀ ਹੈ ਤੇ ਲਖਾਂ ਰਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਤਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਜੰਮੇ ਹੁਏ ਹਨ ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਅਜ ਤਕ ਤਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦੇ ਟਾਪੂਆਂ ਵਿਚ ਜੋਰ ਛੋਰ ਪੁਰ ਸੀ ਪਤ ਹੁਣ ਦੇਸ ਤੋਂ ਆਏ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮਲਾਇਆ ਵਿਚ ਭੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮਜਦੂਰਾਂ ਪੁਰ ਹੋਏ ਪਰੇ ਸਖਤੀ ਫੁਰੂ ਹੈ ਬੋੜੀ ਤਨਖਾਹ ਗੰਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਸਖਤ ਅਰ ਬੇਕਾਨੂਨੀ ਸਜਾਵਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੀ ਨਕ ਜਾਨ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ ਵਧੇਰੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਚਿਠੀ ਪਥ ਕਰਨ ਤਕ ਦੀ ਰੋਕ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਥੇ ਦੇ ਗੋਰੇ ਜਿਮੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਰੋਲਾ ਮਚੋਲਾ ਫੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਭੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਸੁਖੀ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਿਨ ਨਵੀਂਆਂ ਫ਼ਰਤਾਂ ਲਾਈਆਂ ਜਾਣ ਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਕ ਤਾਂ ਇਹ ਹਿੰਦੀ ਮਜਦੂਰ ਉਸ ਗੋਰੇ ਤੋਂ ਜਿਸ ਦੇ ਪਾਸ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਣ ਚਿਠੀ ਲਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾਂ ਜਾ ਸਕਿਆ ਕਰਨ ਦੂਜਾ ਹਰ ਇਕ ਹਿੰਦੀ

ਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਜੰਮੇ ਹੁਣ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪੁਰ ਜੋ ਮਲਾ ਇਆ ਵਿਚ ਹੀ ਭਰਤੀ ਹੋਵੇ ਇਕ ਖਾਸ ਟੈਕਸ ਹਾਲਾ ਲ ਇਆ ਜਾਵੇ ਤੀਜਾ ਇਹ ਕਾਨੂੰ ਨਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਹਰ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ੧੦ ਵੀਕ ਨੂੰ ਤਨਖਾ ਹ ਮਿਲੇ ਨਾਂ ਹਿੰਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਗੋਰਾ ਜਿਮੀ ਦਾਰ ਚਿਠੀ ਦੇਵੇ ਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਛਡ ਸਕੇ ਪਹਲੀ ਫਰਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਗਰੀਬ ਹਿੰਦੀ ਹਾਲੇ ਦੇ ਭਾਰ ਨਾਲ ਦਵਿਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਧਕੇ ਬਾਜ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨਾਂ ਛਡ ਸਕੇ ਇਹ ਦੂਜੀ ਫਰਤ ਦਾ ਇਨਸਾਫ ਹੈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨੂੰ ਬੇਅੰਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਦੀ ਕਈ ਹਿਸੇ ਘਟ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਭੀ ਨਾਂ ਮਿਲ ਸਕੇ ਇਹ ਤੀਜੀ ਫਰਤ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਇਸ ਵਕੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਨਿਆਓ ਹੈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਕੌਮਾਂ ਅਪ ਨੇ ਇਕ ਭੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸੁਖੀ ਜਿਨੀ ਪੀੜ ਹੋਣ ਪੁਰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਡਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਇਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਖਪਕੇ ਮਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜੇ ਭੀ ਨਾਂ ਜਾਗੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਜਬਾਬ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿ ਹੁਣ ਵਕਤ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਬਚਾਓ ਕਠਨ ਹੈ।

ਅਸਟਰੇਲੀਆ

ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਤੇ ਨੀਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬਸਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਖਤਿਆਰ ਹਨ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਅਪਣਾ ਲੜਾਈ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ੀ ਬੇੜਾ ਜੁ ਦਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਨੀਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰ ਨੇ ਭੀ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਅਪਨਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਜੁਦਾ ਬੇੜਾ ਬਨੋਣ ਦਾ ਖਿਆਲ ਜਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਸੀਫਿਕ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਫਿਜੀ ਸਿੰਘਾਂ ਪੁਰ ਨੀਊ ਹੈਬਰਾਡੀਜ ਕੁ ਕ ਆਈਲੈਂਡ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਟਾਪੂ ਹਨ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਵਾਲੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਦੇਰ ਤੋਂ ਜੋਰ ਨਾਲ ਕਹ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪੈਸੀਫਿਕ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਟਾਪੂ ਸਾਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ ਤੇ ਨੀਊ ਹੈਬਰਾਡੀਜ ਆਦਿਕ ਟਾਪੂਆਂ ਵਿਚ ਜੋ ਫਰੈਂਚਾਂ ਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਭੀ ਮੁਲ ਲੈਕੇ ਸਾਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ ਸਿਟਰੇਡ ਰੀਵੀਊ ਵਿਚ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਤੇ ਪੈਸੀਫਿਕ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠਾਂ ਇਕ ਗੋਰਾ ਇਓ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰਦਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ — ਜਦੋਂ ਯੂਨਾਇਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ੀ ਬੇੜਾ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਗੋਰਾ ਮਾਰਕੇ ਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਅਪਨਾ ਬੇੜਾ ਬਨੋਣ ਲਗਾ ਹੈ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਭੀ ਜੋਰ ਨਾਲ ਚਾਹ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਪੈਸੀਫਿਕ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟਾਪੂ ਸਾਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇ ਤੇ ਫਰੈਂਚਾਂ ਦੇ ਟਾਪੂ ਭੀ ਸਾਨੂੰ ਲੈ ਦੇਵੇ ਤੇ ਆਪ ਪੈਸੀਫਿਕ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਕੇ ਬੇਖਤਰ ਹੋਜਾਵੇ। ਅੰਗਰੇਜ਼ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਕਿ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਗੁਆਂਢ ਕਿਓ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ। ਜੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ

ਫਿਜੀ ਕੁਕ ਆਈਲੈਂਡ ਤੇ ਨੀਊ ਹੈਬਰਾਡੀਜ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਤੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਪੁਰ ਤੋਂ ਛੁਟ ਅਪਣੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਤਰ ਵਲ ਦੇ ਪੈਸੀਫਿਕ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਦੇ ਟਾਪੂ ਸਾਨੂੰ ਲਈ ਪੁਰਾ ਬੈਠਣਗੇ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਅਜ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਇਕ ਹਿਸਾ ਹੈ ਤੇ ਕੁਛ ਚਿਟ ਹੋਰ ਭੀ ਜਦਤਕ ਇੰਗਲੈਂਡ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਉਸ ਦਾ ਹਿਸਾ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਜਦ ਉਹ ਤਕੜਾ ਹੋਗੇਗਾ ਤਾਂ ਆਜਾਦ ਹੋਜਾਵੇਗਾ ਇਕ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਦੇ ਮੰਬਰ ਨੇ ਮਿੰਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਦਾ ਪਕਾ ਇਰਾਦਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਜੁਦਾ ਹੋਕੇ ਆਜਾਦ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਪਾਸ ਫੇਰ ਪੈਸੀਫਿਕ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਇਕ ਭੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਉਹ ਜਰਮਨੀ ਤੇ ਫਰਾਂਸ ਨਾਲੋਂ ਭੀ ਕਮਜੋਰ ਹੋਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਇਕ ਬਾਰ ਪੈਸੀਫਿਕ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਟਾਪੂ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਸਦਾ ਲਈ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਪਾਸੋਂ ਖੁਸ਼ ਜਾਣਗੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਇਹ ਚੇਤੇ ਕਰ ਲੈਣ। ਇਹ ਭੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁਲੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਜੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤੇ ਯੂਨਾਇਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੋਪਈ ਤਾਂ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਵਾਲੇ ਅਪਣੇ ਘਾਟਾਂ ਪੁਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੜਨ ਦੇਣਗੇ ਇਹ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਦੀ ਪਕੀ ਚਾਲ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੇ ਮਿਤਰਕਣੀਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵੇਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੜਣਾ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਇਸ ਉਪਰ ਦੇ ਇਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੇ ਲੇਖ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਵਚਾਰਨ ਕਿ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਭਾਵੇਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬਸਤੀ ਹੈ ਤੇ ਅਪਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਹਕ ਹਨ ਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਕਾ ਭਰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਵਾਂਗਰ ਜੁਦਾ ਤੇ ਆਜਾਦ ਹੋਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭੀ ਇਸ ਹਸਾਬ ਪਕਾ ਇਰਾਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਬੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਵੋਟ ਤਕ ਦਾ ਹਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਜਗਾ ਰੁਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕੋਈ ਬਾਤ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪੁਛਦਾ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਤੋਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਜੁਦੇ ਹੋ ਜਾਣਦਾ ਭਰਮ ਰਖਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਭੀ ਅਖਤਿਆਰ ਤਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਮੇਂ ਦੀ ਚਾਲ ਦਸ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸਵੈਰਾਜ ਬਿਨਾਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਰਹੀ ਬੇਕਦਰੀ ਸਿਰਫ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਦੇ ਦਾ ਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਦੀ ਕਮਜੋਰੀ ਦਾ ਸੁਖ ਹੈ ਦੁਖੀ ਹਿੰਦੀਓ ! ਹਰ ਇਕ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਬਚੇ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਭੀ ਸਵੈਰਾਜ ਦਾ ਸਚਾ ਸਰਮ ਬਠਾਇਓ ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਕੌਮ ਦਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੈ।

ਅਗਨੀ ਦੇ ਕਾਰੇ

੨੩ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਛਰਹ ਜਾਰਜ ਟੋਨ ਬਰਿਟਿਸ਼ ਗਾਇਨਾ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਹਿੰਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਭੀ ਠੱਕੇ ਪੁਰ ਆਕੇ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ

ਰੋ ਹੋ ਹਨ ਅਗ ਲਗੀ ਛਰਹ ਦੇ ਵਡੇ ਹਿਸੇ ਦੇ ਡੇ ਮਹਲੇ ਤੇ ਘਤ ਜਲਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਏ ੨੩ ਸਰੀਰ ਜਾਨ ਤੋਂ ਮਰੇ ਤੇ ਸਭ ਲਖ ਰੁਪਈਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਸੁਠੀਦਾ ਹੈ

ਚੀਨ ਦੇ ਟੋਟੇ

ਡਾਕਟਰ ਸਨ ਯਤ ਸੇਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਚੀਨੀ ਕੌਮ ਦੀ ਆਜਾਦੀ ਨੂੰ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਵਰਾ ਬਰ ਮੁਲ ਲਏ ਲਈ ਭੀ ਅੰਤ ਤਕ ਟੋਟਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਯੂਅਨਫੀ ਕਾਈ ਉਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਨੀ ਤਲਵਾਰ ਦੇ ਜੋਰ ਨਾਲ ਪੀਹ ਸਿਟਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਾਰਟੀ ਮਿੰਟ ਦੇ ਮੰਬਰ ਜਬਰਨ ਕਢੇ ਗਏ ਤੇ ਅਜ ਯੂਅਨਫੀ ਕਾਈ ੪੦ ਕਰੋੜ ਚੀਨੀ ਕੌਮ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਚੀਨ ਦੀ ਜਿਸ ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ ਦੀਆਂ ਅਵਾਈਆਂ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਾਈਂ ਡਾਕਟਰ ਸਨ ਦੇ ਧੜੇ ਦੇ ਬੀਰਾਂ ਨੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਲੜਕੇ ਤੇ ਪਾਰ ਲੀਮਿੰਟ ਵਿਚ ਭਗੜਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਤਾ ਸੀ ਹੁਣ ਯੂਅਨਫੀ ਕਾਈ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਲਗ ਪਈ ਹੈ ਪਹਲੀ ਨਵੰਬਰ ੧੯੧੩ ਨੂੰ ਰੂਸ ਤੇ ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਚਿਠੀ ਪਥ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਇਆ ਤੇ ਚੀਨ ਨੇ ਮੰਗੋਲੀਆ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬਾਹਰਲਾ ਹਿਸਾ ਰੂਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਇਹ ਹਿਸਾ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਲ ਲੰਬਾ ਹੈ ਰੂਸੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਅਪਨੀ ਆਬਾਦੀ ਛਤੂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ ਇਸ ਹਸਾਬ ਰੂਸ ਦੇ ਮੰਗੋਲੀਏ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਜਰੂਰ ਤਿਬਤ ਪੁਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋਰ ਦੇਣਗੇ ਜਿਸ ਦੀ ਬਾਬਤ ਚੀਨੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਚਿ ਪਥ ਹੋਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂਅਨਫੀ ਕਾਈ ਅਪਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਜੇ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਨ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਪਿਛ ਲੈ ਮਹੀਨੇ ਫਰਾਂਸ ਤੋਂ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਰੂਸੀ ਜਰਮਨ ਤੇ ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਚੀਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਰਿਅੰਤਾਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹਨ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਮੰਗੋਲੀਏ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਰੂਸ ਨੇ ਦਖਣੀ ਮਨਚੋਰੀਆ ਵਿਚ ਰੇਲ ਬਨੋਣ ਦੇ ਹਕ ਨੂੰ ਪਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੀ ਜੋਰ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਰੇਲ ਕਿ ਰੂਸੀ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਰੂਸੀ ਹੀ ਅੰਨਜੀਅਰ ਬਨੋਣਗੇ ਤੇ ਰੂਸ ਦੀ ਰੇਲ ਨਾਲ ਮਿਲੇਗੀ ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਨੇ ਉਤਰ ਵਲ ਦੇ ਮੰਚੋਰੀਆ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਰੇਲ ਬਨੋਣ ਦਾ ਹਕ ਚੀਨ ਤੋਂ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ।

ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਰੇਲ

ਹੁਣੇ ਹੀ ਚੀਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਰਮਨਾਂ ਨੂੰ ਚੀਨ ਵਿਚ ਦੋ ਰੇਲ ਦੀਆਂ ਲਾਇਨਾਂ ਬਨੋਣ ਲਈ ਠੇਕੇ ਦਿਤੇ ਹਨ ਪਹਲੀ ਲਾਇਨ ਕਾਓਮੀ ਤੋਂ ਤੁਰਕੇ ਸੰਚਵੰਚ ਤਕ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਛਾਟਿੰਗ ਰੇਲ ਨੂੰ ਵਧਾਵੇਗੀ ਇਨਾਂ ਦੋ ਨਾਂ ਸੜਕਾਂ ਪੁਰ ਛੇ ਕਰੋੜ ਰੁਪਈਆ ਲਗੇਗਾ ਜਰਮਨ ਅੰਜਨੀਅਰ ਹੀ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਬਨੋਗੇ ਤੇ ਸਭ ਚੀਜਾਂ ਤੇ ਸਾਮਾਨ ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਹੀ ਆਵੇਗਾ ॥

ਹਾਲਾ ਦੇਲ ਤੋਂ ਨਾਂਹ

ਭਾਕਟਰ ਅੰਨਾ ਹਾਉਵਰਡ ਛਾ ਨੇ ਜੋ ਕਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਫੋਟ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਿਜੀਡੈਂਟ ਹੈ ੨੩ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹਾਲਾ ਦੇਲ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਲੜਾਂਗੀ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਲਿਖ ਦੇਣ ਲਈ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉਸਪਰ ਅਗੋਂ ਖੁਲਮਖੁਲਾ ਇਹ ਅਸੂਲ ਲਿਖ ਦਿਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੋਟ ਦਾ ਹੁਕ ਨਾਂ ਹੋਵੇ ਉਹ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸਕਦਾ ॥

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪਰਜਾ ਹਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਦ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਭਾ ਲਰ ਟੈਕਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਆਦਮੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪਰਜਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਫੋਟ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਕੇ ਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਨਾਂ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਤਾਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫੋਟ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਹੈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਤੀ ਵੀਆਂ ਤਕ ਜਦ ਤਕ ਫੋਟ ਦਾ ਹੁਕ ਨਾਂ ਮਿਲੇ ਉਦ ਤਾਈਂ ਹਾਲੇ ਭਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਘਰੀਂ ਬੈਠੇ ਅਗਾਂ ਸੋਚਦੇ ਤੇ ਗਪਾਂ ਵਿਚ ਵਕਤ ਬੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਪਣੇ ਦਬਾ ਹੋਰ ਹੋਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਢੋਲ ਲਈ ਜੇ ਇਹ ਤੀਵੀਆਂ ਜਿਤਨਾਂ ਭੀ ਉਪਾਓ ਨਾਂ ਕਰਨ ਤਾਂ ਇਨਾਂ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਹੁਕ ਕਿਹੜਾ ਫਰਿਫਤਾ ਅਸਮਾਨ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਬਚਾਵੇਗਾ ॥

ਗਾਫਲ ਭਰਾਵੇ! ਕਨੇਡਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਭੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੋਟ ਦਾ ਹੁਕ ਨਹੀਂ ਉਸ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਹਾਲਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਾਲਾ ਉਹ ਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੋਟ ਮਿਲੇ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਪਿਛਲਾ ਸਿਧੇ ਟਿਕਟ ਦਾ ਫੂਠਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਜਨੇ ਰਦੀ ਦਸਿਆ ਹੈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਹੁੰਚਾਂ ਨਾਂ ਸੁਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਤਾਂ ਅਗੇ ਭੀ ਇਹ ਫੂਠੇ ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਉਘੜ ਪਿਛਾ ਸੀ ਹੁਣ ਆਪ ਫੋਟ ਦੀ ਬਾਬਤ ਭੀ ਜਬੇਬੀ ਕਰ ਕੇ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਤੀਵੀਂ ਲੜਦੀ ਹੈ ਹਿੰਮਤ ਕਰੋ ਸਾਡੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਭਾਲਰ ਟੈਕਸ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਫੋਟ ਦਾ ਹੁਕ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਮਾਮਲਾ ਭੀ ਜਬਰਨ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ ਸਚ ਹਰ ਦਮ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ ਪਰ ਮ ਦੀ ਲੜਾਈ ਇਸਦਾ ਹੀ ਨਾਮ ਹੈ ਤੇ ਲੋੜ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭੀ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਭਾਕਟਰ ਅੰਨਾ ਛਾ ਵਾਂਗਰ ਕਨੇ ਹੋਕੇ ਇਕ ਸਲਾਹ ਹੋਕੇ ਉਦਮ ਕਰੀਏ ਤੇ ਇਕ ਜਥਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਟੈਕਸ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਭਰਾ ਹੋਣ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਭ ਸਾਰਕੇ ਨਿਤਰ ਪਵੇ ।

ਲਾਰਕਨ ਮੈਂਦਾ ਹੈ

ਭਬਲਨ ਦੀ ਤਾਰਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇਮਜ਼ ਲਾਰਕਨ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦਾ ਮਛਾਪੂਰ ਆਗੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਨੇ ੭

ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਕਰਕੇ ਫਟ ਹੀ ਫੜ ਦਿਤਾ ਸੀ ਅਗਲੇ ਹਫਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਲਾਰਕਨ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਛੇਦ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੇ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਨਾਂ ਵਜਨ ਦੇਣ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਤਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕੁਲ ਗਵਰਨਮੈਂਟਾਂ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਨਾਮ ਤਕ ਭੀ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀਆਂ ॥

ਕੌਮੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਇਹ ਮੜਕ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਗਾ ਭੀ ਲਾਰਕਨ ਕੁਲ ਗਵਰਨਮੈਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੰਗਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇ ਗੁਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਚੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਜਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਰੇ ਸਿਟਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਹਦਦੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਜਬਰਨ ਦੇਸ ਨਕਾਲਾ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥

ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਤੇ ਕੁਪਾਹ

ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਭੋਮੀ ਨੀਅਨ ਰਾਜਲ ਕੁਮੀਡਨ ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਖੋਜ ਭਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਕੁਪਾਹ ਉਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਜਿਸਦਾ ਤਤ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਤਰੀ ਅਸਟਰੇਲੀਆ ਵਿਚ ਚੰਗੀ ਕੁਪਾਹ ਹੋਸਕਦੀ ਹੈ ਤਿਨ ਸਾਲ ਲਈ ਕੁਪਾਹ ਉਗਾਕੇ ਪਰਤਾ ਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਕ ਬਜ਼ੀਰਕਮ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਕੁਪਾਹ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਸਭਾ ਨੇ ਤਿਨ ਸਾਲ ਤਾਈਂ ਅਸਟਰੇਲੀਏ ਹੀ ਦਾ ਹੁਣੀ ਸਭ ਕੁਪਾਹ ਇਕ ਮਹੰਗੇ ਮੁਲ ਪੁਰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਅਗੇ ਨੂੰ ਭੀ ਇਸ ਕੁਪਾਹ ਦੀ ਬਿਕਰੀ ਵਿਚ ਮਦਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ ਪਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕੁਪਾਹ ਤੋਂ ਬੇਹਦ ਫੈਦਾ ਖਣਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਜਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਬੇਅੰਤ ਕੁਪਾਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤ ਵਸਣੀਕ ਲੰਗੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੀਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਦਾ ਕਜਦੇ ਹਨ ਇਹ ਗਰੀਬ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰਨ ਕੁਪਾਹ ਤਾਂ ਮਸੀਂ ਹਾਲਾ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੇ ਬਦਲੇ ਲੰਕਾਫਾਇਰ ਦੇ ਕਾਰ ਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਮਨਮਲਾਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕੁਪਾਹ ਨਾਲ ਹਿੰਦ ਵਿਚ ਕਪੜਾ ਬੁਣਿਆਂ ਜਾਣੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਸਗੋਂ ਉਲਟਾ ਟੈਕਸ ਲੋਂਦੀ ਹੈ ਇਹ ਹਨੇਰ ਕਦੀਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਇਕ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਬਣੀ ਹੁਣੀ ਚੀਜ਼ ਪੁਰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਇਹ ਅੰਧਾ ਪੁੰਧ ਦਾ ਘਰ ਅਜ ਕਲ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਹੈ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਤਾਂ ਬਾਹਰੇ ਆਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਂਦੇ ਹਨ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਓ! ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਹਨ ਉਠੋ ਜਾਗੋ ਅਪਣਾ ਘਰ ਸੰਭਾਲੋ ਤੇ ਜਬੇਬੀਆਂ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਬਚੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਪੜਨੇ ਘਲਕੇ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਕਾਰਾਗਰੀ ਤੇ ਬੁਪਾਰ ਅਪਣੇ ਹਥਾਂ ਵਿਚ ਵਧੋਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰੋ ।

ਮਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਰੋਲਾ

ਮਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਘਰੇਲੀ ਲੜਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਕਟਾਵਭੀ ਨੇ ਦੇਸ ਤੇ ਕੌਮਦਾ ਨਾਸਕਰਫਤਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਿਜੀਡੈਂਟ ਵੁਰਟਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਿਜੀਡੈਂਟੀ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਪਰਿਜੀਡੈਂਟ ਵੁਰਟਾ ਨੂੰ ਪਰਿਜੀਡੈਂਟ ਮਨ ਲਿਆ ਹੈ ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਸਮਾਣ ਦੀ ਜੜ ਬੁਪਾਰ ਤੇ ਠੇਕਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਸਲ ਲੜਾਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਆਇਲ ਕੰਪਨੀ ਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਪੀਅਰਸਨ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਦਸੀ ਗਈ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸਟੈਂਡਰਡ ਆਇਲ ਕੰਪਨੀ ਵਾਲੇ ਮਕਸੀਕੋ ਦੇ ਵਿਚ ਨਿਕਲਦੇ ਮਿਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਪੀਅਪਸਨ ਭੀ ਇਹ ਹੀ ਤੇਲ ਦੇ ਠੇਕੇ ਆਪ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਮਕਸੀਕਨ ਭੀ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਾਂਗਰ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਹਥ ਵਿਚ ਖੋਲਣਾ ਬਣਕੇ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਦਾ ਨਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ੩੦ ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਤਾਰ ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਲਾਰਡ ਕਾਓਫਰੇ ਪੀਅਰਸਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਵੁਰਟਾ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਲਈ ਸਵਾ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਉਧਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਇਹ ਕਰਜਾ ਉਨਾਂ ਹੋਰ ਰਿਐਤਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਵੁਰਟਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੀਅਰਸਨ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਮਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਤੇਲ ਕਢਣ ਲਈ ਕਰੇਗੀ ਇਸ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲੜਾਈ ਦੀ ਤਹ ਵਿਚ ਅਸਲ ਕੀ ਭੇਤ ਹੈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪੀਅਰਸਨ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਹੈ ਲਾਰਡ ਕਾਓਫਰੇ ਨੇ ਜਦ ਭਾਇਆਜ ਮਕਸੀਕੋ ਦਾ ਪਰਿਜੀਡੈਂਟ ਸੀ ਤਾਂ ਉਥੇ ਬਹੁਤ ਧਨ ਖਟਿਆ ਹੈ ਮਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਮਾਰਤਾਂ ਪੀਅਰਸਨ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਬਣਾਈਆਂ ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਿਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੂਹ ਹਨ ਵੇਰਾ ਕਰੁਜ ਮਕਸੀਕੋ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ੀ ਘਾਟ ਬਨੋਣ ਦਾ ਪਜਾਹ ਲਖ ਡਾਲਰ ਦਾ ਠੇਕਾਇਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪਾਸ ਸੀ ਤੇ ਹੋਰ ਨਹਰ ਦਾ ਭੁਭ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਦਾ ਠੇਕਾ ਭੀ ਇਸ ਬਜ਼ੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਪੁਰਾਤੂ ਰੇਲ ਭੀ ਪੀਅਰਸਨ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਹੀ ਠੇਕੇ ਪੁਰ ਬਣਾਕੇ ਦਿਤੀ ਹੈ ਇਸ ਤਰਾਂ ਇਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਠੇਕੇ ਮਿਲਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਸਾਰਾ ਪਸਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜੋਰ ਹੋਗਿਆ ਹੈ ਦੂਣੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੇ ਜੋ ਮਕਸੀਕੋ ਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਹਨ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸਟੈਂਡਰਡ ਆਇਲ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਭੀ ਮਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਪਸਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਭੀ ਮਕਸੀਕੋ ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਇਨਾਂ ਠੇਕਿਆਂ ਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਜੜਪੁਰ ਮਕਸੀਕੋ ਵਾਲੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਫਸਰੇ ਹਨ ਗ ਰੀਫ ਮਕਸੀਕੋ ਵਾਲਿਆਂ ਪੁਰ ਇਹ ਅਖਾਣ ਠੀਕ ਘਟਦਾ ਹੈ ਜੋਗੀ ਜੋਗੀ ਲੜਨ ਤੇ ਖਪਰਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ

ਸਾਡੇ ਪੁਰ ਦੂਜਾ ਮੁਕਦਮਾ

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਫੁਕ ਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਪਾਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਅਪਨੇ ਜਨਮ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਬਾਰ ਭੀ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਪਛੜਿਆ ਉਹ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਪਿਤਾ ਜਿਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਦਾਸਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਦਾਤ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ੨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਭੀ ਕਰਦੇ ਪਰਤਾਵੇ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣਤਕ ਹੋਇਆ ਹੈ ਇਹ ਦਿਆਲੂ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਦੀ ਓਟ ਨਾਲ ਸੀ ਤੇ ਅਗੇ ਨੂੰ ਭੀ ਸਾਡਾ ਨਤਾਨਿਆਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਉਹ ਹੀ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਇਹ ਸੇਵਾ ਹੈ ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਦਾ ਬਨਣਾ ਤੇ ਫੇਰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਪਕਿਆਈ ਤਰੀਕੇ ਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਚਲਦੇ ਰਹਨਾ ਇਹ ਬਹੁਤ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ ਤਾਂ ਇਕ ਚਮਤਕਾਰ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਲੋਕੀਂ ਨਿਗਰ ਕੰਮ ਉਸਾਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਫ ਸੋਸ ਸਾਡੇ ਭਰਾ ਬਣੇ ਹੁਏ ਕੰਮ ਦਾ ਸਤਯਾਨਾ ਸ ਕਰਾ ਰਹੇ ਹਨ ਇਹ ਕੰਮ ਦਾ ਮਾਲ ਸੀ ਕੋਮ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਜੀਏ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਉਕਾ ਹੀ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਫੇਰ ਭੀ ਦਾਸਾਂ ਪੁਰ ਇਕਦੇ ਕਰਵੇ ਤੇ ਨਕਾਰੇਵਾ ਰਹੁਏ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਫੁਕਰ ਹੈ ਇਹ ਸੇਵਾ ਜਰਾ ਕਠਨ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਓਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਨੇਕ ਚਲਣੀ ਚੀ ਰੀ ਨੀਅਤ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੇ ਐਥੇ ਜਿਹੇ ਸਿਰ ਜ ਨਾਲ ਨਿਭਦੀ ਹੈ ਇਸ ਅਨੁਭਵੀ ਸਿਲਾ ਦੇ ਚਟਨ ਲਈ ਭਾਈ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਚਾਣੀਂ ਚਾਣੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਲ ਪਿਆ ਸੀ। ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਚਲੇ ਲਈ ਪੰਜੇ ਦੀ ਹਰ ਵੇਲੇ ਭਾਹਣੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੁਲਾਈ ੧੯੧੩ ਵਿਚ ਇਸ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਅਟਲ ਤੇ ਬੇਫਿਕਰ ਬਣਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਾਈ ਮਾਂ ਲੈ ਦਿਤੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨਾਂ ਦੇ ਦੂਸ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਨਾਲ ਇਹ ਸੇਵਾ ਬੋਝੀ ਏਫਿਕਰ ਰਿਵੀ ਚਲੇ ਪਰ ਅਜ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪੁਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਾਈਆਂ ਬਾਬਤ ਕਚਹਰੀ ਵਿਚ ਮੁਕਦਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਛਾਪੇਖਾਨਾ ਕੌਮ ਦਾ ਹੈ ਅਖਬਾਰ ਕੌਮ ਦੀ ਹੈ ਸਾਡੇ ਪੁਰ ਆਏ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਕੌਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਸਭ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਲੂਮ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਈਫਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪੁਰ ਇਕ ਪਹਲਾਂ ਭੀ ਮੁਕਦਮਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਦੁਖ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਖ ਜਾਣਕੇ ਕੰਮ ਨਿਭ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਓਂਕਿ ਬੋਝੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲੇਵਾ ਕਿਸੇ ਉਚੇ ਨਡਾਨੇ ਨੂੰ ਅਗਰੇਖੇ ਬਿਨਾਂ ਕਠਨ ਹੀ ਇਹ ਭਾਈ ਕੰਮ ਤੋਂ ਗਫਲਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਹੋਰ ਖੋਲ ਰੁਮਾਫ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਰੁਚੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਹਟਨਾ ਪਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਫੇਰ ਗਵਿਆਂ ਲਈ ਵਿਹਲ ਕਿਥੋਂ ਹੈ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਚਹਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦੀ ਸਖਤ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦ ਵਿਚ ਭੀ ਵਗੜਾ ਲੂਪੁਟੇ ਦਾ ਦੋਫ਼ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦੇ ਮਥੇ ਪੁਰ ਕਾਲਾ ਇਕਾ ਹੈ ਕੌਮ ਦੀ ਸੁਚੀ ਇਜਤ ਦੇ ਕਚਹਰੀਆਂ ਵਿ

ਚ ਰੁਲਣ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਭਾਹਣੀ ਪੀੜ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪੁਰ ਇਹ ਦੂਜਾ ਮੁਕਦਮਾ ਹੈ ਅਸੀਂ ਸਭ ਕਨੇਡਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਸੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕਦਮਿਆਂ ਵਿਚ ਕੌਮ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਰਜ ਪੁਜਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੋਫ਼ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਕੰਮ ਵਿਚ ਅਖ ਪਟਨ ਦਾ ਵਿਹਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੁਕਦਮੇ ਬਾਜੀ ਮਲੋਂ ਜੋਰੀ ਸਾਡੇ ਗਲ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਯੋਗ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਿਆਣੇ ਤੇ ਬੁਧਵਾਨਵੀਰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਗੌਰ ਕਰਕੇ ਅਪਣੀ ਕੌਮੀ ਇਜਤ ਤੇ ਤੇਜ਼ਾ ਦੇਬਤਾ ਲਈ ਪੁਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ

ਸੋਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦਾ ਫੰਡ

ਆਪ ਸੋਥ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹਾਲ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੀ ਮਦਤ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਫੇ ਪੁਰ ਪੜ੍ਹੋਗੇ। ਸੰਸਾਰ ਨੇ ਜੋ ਕਨੇਡਾ ਨਵਾਸੀ ਭਰਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨਾਂ ਬਹਾਦਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਲ ਬਚਿਆਂ ਦੀ ਮਦਤ ਲਈ ਇਕ ਰਕਮ ਕਠੀ ਕਰਕੇ ਅਫਰੀਕਾ ਭੇਜਣ ਦਾ ਫੰਡ ਖੋਲਿਆ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਆਪ ਭੀ ਅਪਣਾ ਧਰਮ ਸਮਝ ਕੇ ਜੋ ਕੁਝ ਬੋਝਾ ਬਹੁਤ ਹੋ ਸਕੇ ਹਿਸਾ ਪਾਓ ਹਨ ਲਿਖੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਇਸ ਫੰਡ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਰਕਮਾਂ ਐਥਰੀਆਂ ਉਹ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਫੰਡ ਵਿਚ ਛਪਣ ਗੀਆਂ ਤੇ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਧਰਮ ਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਪੁਰ ਪੁਚਾਈਆਂ ਜਾਣ ਗੀਆਂ ਅਖਬਾਰ ਸੰਸਾਰ ਪੰਜ ਭਾਲਰ ਭਾਈ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸਿਰਹਾਲੀ ਪੰਜ ਭਾਲਰ ਭਾਈ ਬਤਨ ਸਿੰਘ ਸਿਰਹਾਲੀ ਦੇ ਭਾਲਰ ਭਾਈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁਰਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਲਰ

ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ

ਯੂਨਾਇਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਅਮਰੀਕਾ ਆਜਾਦ ਦੇਸ ਹੈ ਅਕਲ ਇਲਮ ਹੁਨਰ ਹੈ ਦਾ ਵਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਾਂ ਰਲਕੇ ਇਸ ਵਿਆਈ ਨੂੰ ਸੋ ਗੁਣਾਂ ਵਧੇਦੀਆਂ ਹਨ ਅਨਜਾਣ ਤੇ ਨਾਵਾਕਫ਼ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੁਲੀ ਧਰਤੀ ਨੇ ਇਲਮ ਹੁਨਰ ਸਖਾਕੇ ਚਾਤਰ ਤੇ ਸਿਆਣੇ ਬਣਾਇਆ ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਕਿਆ ਸਚ ਕਹੋ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕੌਮ ਦੀ ਵਿਭਿਆਈ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਈਆਂ ਤੋਂ ਉਠਕੇ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪੁਜੀ ਹੈ ਕੁਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਬੇਅੰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਸੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕ ਖਾਸ ਹਿਤ ਰਖਦੇ ਹਨ ਕਿਓਂਕਿ ਸੁਆਮੀ ਰਾਮ ਵਰਗੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰੋਂ ਹੋ ਕੇ ਅਪਣੀ ਕੌਮ ਦੀ ਦੁਰਦਿਫ਼ਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਜਾਦ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਬੋਝ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਹਾਏ ਛੋਕ ਅਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਭੀ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਟੋਢੀ ਅਖ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਲਗ ਪਈ ਹੈ ਜਿਥੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਸ ਸੀ ਉਥੇ ਭੀ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਗਾਫਲ ਕੌਮ ਸੁਤੀ ਪਈ ਹੈ ਤੇ ਅਨਜਾਣ ਹਿੰਦੀ ਬੇਖਬਰ

ਹਨ ਯੂਨਾਇਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਇਹ ਬਿਲ ਪੇਡ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚੋਂ ਕਢਿਆ ਜਾਏ ਸੰਸਾਰ ਇਸ ਖਬਰ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਤੜਫਦਾ ਹੈ ਇਸ ਬਿਲ ਪੁਰ ਬਹੁਤ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ ਕਈ ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਡੇ ਹੁਕ ਵਿਚ ਭੀ ਵਗੜ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਛੋਕ ਹੈ ਸਾਡੀ ਸਚੀ ਅਪੀਲ ਆਮ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਪੁਜੀ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਕਈ ਬਾਰ ਦੁਹਾਈ ਪਾਈ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਸੀ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਭੀ ਖੋਲਕੇ ਅਖ ਨਹੀਂ ਪਈ ਵਕਤ ਬਹੁਤ ਬੋਝਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਭੀ ਅਪਣੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਸੀ ਵੀਰਾਂ ਤੇ ਅਪਣੀ ਕੌਮ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਕਤ ਖਬਰਦਾਰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਦਾ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲੋਂ ਹਿੰਦੀਆਂ ਦੇ ਟੁਟਨ ਵਾਲੇ ਤਅਲਕ ਨੂੰ ਕੰਮ ਰਖਨ ਲਈ ਚੁਕਨੀ ਹੋਕੇ ਜਤਨ ਕਰੇ ਇਨਟਰਨੇਸ਼ਨਲ ਲਾ [ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ] ਦੇ ਮੁਜਬ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸੂਰਤ ਯੂਨਾਇਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਧਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਪਰ ਜੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪਰਜਾ ਪੁਣੇ ਦੇ ਦਬਾ ਹੋਰ ਹੋਰ ਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਾਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇਨਟਰਨੇਸ਼ਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਇਸ ਵਕਤ ਅਪਣੇ ਫਰਜ ਦੇ ਪੁਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪ ਜੋਰ ਦਿਓ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਏਲਚੀ ਦੇ ਪਾਸ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪਰਜਾ ਦਾ ਬਚਾਓ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ BRITISH AMBASSADOR, WASHINGTON, D. C. UNITED STATES AMERICA. ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਰਾਂ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀਆਂ ਘਲੋ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕ ਲਈ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨੂੰ ਹੋਣ ਤੇ ਸਾਡੇ ਹੁਕਾਂ ਦਾ ਬਚਾਓ ਕਰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਦੀ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਲੋਂ ਹੋਕੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਵਗੜਾ ਕਰੇ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬੈਂਕ ਔਫ ਕੌਮਰਸ

ਤਰ ਚੁਕਿਆ ਸੁਰਮਾਇਆ ਰੂਚ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ।

ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਬੁਪਾਰ

ਅੰਮਰਤਸਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੰਬਈ ਤੇ ਕਲਕਤੇ ਨੂੰ ਹੁੰਡੀ ਤੇ ਤਾਰ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੋਝੇ ਖਰਚ ਪੁਰ ਭਾਲਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਿੰਗ ਹਸਾਬ ਪਰ ੩ ਭਾਲਰ ਬਿਆਜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਵੈਨਕੋਵਰ ਵਿਚ ਇਹ ਛਾਪਾਂ ਹਨ। ਗਰੇਨਵਲ ਤੇ ਹੋਸਟਿੰਗ ਸਟਰੀਟ ੨੨ ਹੋਸਟਿੰਗ ਤੇ ਕੋਥੀ ਸਟਰੀਟ ੨੨ ਪੈਂਡ ਤੇ ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ ਛੇਵਾਂ ਐਵਨੀਊ ਤੇ ਗਰੇਨਵਲ ਸਟਰੀਟ ਫੋਰ ਥ ਐਵਨੀਊ ਤੇ ਯੀਊ ਸਟਰੀਟ ੨੨ ਏਟਥ ਐਵਨੀਊ ਤੇ ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ ੨੨ ਫਸਟ ਐਵਨੀਊ ਤੇ ਕੁਮਰ ਛਲ ਭਰਾਣੀਵ ੨੨ ੧੯੦੧ ਪਾਵਲ ਸਟਰੀਟ ੨੨ ਨਤਾਲੀਵਾਂ ਐਵਨੀਊ ਤੇ ਫਰੇਜਰ ਐਵਨੀਊ ਹੋਰ ਨਾਰਥ ਵੈਨਕੋਵਰ ਤੇ ਨੀਊਵੈਸਟਮਨਸ ਰ ਵਿਚ ਭੀ ਸਾਡੇ ਬੈਂਕ ਹਨ ॥

ਅਫਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਹਰ

ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਦੁਖੜੇ ਤੇ ਉਨਾਂ ਪੂਰ ਬੀਤ ਰਹੇ ਜ਼ੁਲਮ ਸੁਫਕੇ ਕੁਲ ਦੁਨੀਆਂ ਬਾਹਮਾਨ ੨ ਕਹ ਉਨੀ ਹੈ ਅਫਰੀਕਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬਸਤੀ ਹੈ ਉਥੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹਤਿਆ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਫੜੀ ਖੜੀ ਹੈ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਮਰਦ ਇਸਤਰੀਆਂ ਤੇ ਬਚੇ ਦੁਖਾਂ ਵਿਚ ਕੋਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਅਖਾਂ ਮੀਟ ਦੀ ਹੈ ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਪਰਜਾ ਪਾਲਕ ਸਦੋਂ ਵਾਲੀ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਅਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਸ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀਆਂ ਦਾ ਬਚਣਾ ਕੁਝ ਨਜ਼ਾਪਦਾ ਹੈ ਜ਼ਾਲਮ ਜ਼ੁਲਮ ਤੋਂ ਹਟਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਉਸ ਨੂੰ ਜੋਰ ਨਾਲ ਹਟੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਜੋ ਦੁਖੀ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੀ ਕੌਮ ਗ਼ੁਲਾਮ ਹੈ ਜਦ ਉਨਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸਦੋਂ ਵਾਲੀ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਭੀ ਜੋ ਕੁਛ ਮਰ ਜੀ ਹੈ ਕਹ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕੁਛ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਤਾਰ ਖਬਰਾਂ ਆਈਆਂ ਬੰਦ ਹਨ ਪਰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਪਤਾ ਆਇਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਟਰਾਇਕ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਖਾਣਾਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਜੋਲ ਖਾਣੇ ਹਨ ਖਾਣਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਖਤਿਆਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨੀਂ ਜਗੀਂ ਕੰਮ ਪੁਰ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾਂਹ ਕਰਨ ਪੁਰ ਭਾਰਤ ਵਰਫ਼ ਦੇ ਦੁਲਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾ ਲਿਖਦਿਆਂ ਜਿਹਾ ਗਰ ਪਾਟਦਾ ਹੈ ਕੋਟੜੇ ਮਾਰ ੨ ਕੇ ਸੁਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਕ ਮਬਰ ਹੈ ਕਿ ਕੋਟੜਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਨਾਲ ਇਕ ਸਰੀਰ ਛਹਿਦ ਭੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਰੇਲ ਪੁਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਹਿੰਦੀਆਂ ਦੇ ਮਗਰ ਹਬਡੀਆਂ ਤੇ ਗੋਰਿਆਂ ਦੀ ਖਾਸ ਪੁਲਸ ਪਾਈ ਗਈ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪੁਲਸ ਨੇ ਬਾਰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਢਕੇ ਨੁਡ ਲਾਏ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪੁਰ ਘੜੀਸਿਆ ਹੈ ਦੋ ਸੌ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿਚ ਸੁਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਗਾਂਧੀ ਮਿਸਟਰ ਪੋਲਕ ਮਿਸਟਰ ਕਲੇਨਬਚ ਆਗੂ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਿਧ ਦਰਦੀ ਜੋਲ ਵਿਚ ਹਨ ਮਰਦ ਇਸਤਰੀਆਂ ਜੋਲਾਂ ਵਿਚ ਹਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਬਹੁਰ ਬਚੇ ਹੁਲ ਰਹੇ ਹਨ ਗਰਿਸਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਡੋਰਾਂ ਟੁਟੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ ਮਰਦ ਮਿਦਾਨਾ ਵਿਚ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਅਨਿਗਣਤ ਟਬਰ ਜਿਨਾਂ ਪੁਰ ਭੁਖ ਪਿਆਸ ਦੇ ਦੁਖ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਅਨੇਕ ਆਫ਼ਤਾਂ ਆਨ ਟੁਟੀਆਂ ਹਨ ਧਰਮ ਨਾਲ ਰਲੇ ਹੁਣੇ ਕੁਰਬਲਾਟ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਦਫ਼ਾ ਦਸ ਰਹੇ ਹਨ

ਦਸ ਤੋਂ ਮਦਤ

ਦੇਸ ਦੀ ਮਬਰ ਹੈ ਕਿ ਲਾਖਾਂ ਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਕੇ ਇਕ ਭੰਗ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੇ ਭੀ ਅਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅਨਸਾਰ ਅਪਣੀ

ਪੂਜੀ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗਰਾਹੀ ਇਨਾਂ ਅਪਣੇ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਦੁਖੀ ਇਸਤਰੀਆਂ ਤੇ ਬਚਿਆਂ ਲਈ ਦਿਤੀ ਹੈ ਸਭ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਇਨਾਂ ਕੌਮੀ ਜੋਧਿਆਂ ਦੀ ਮਦਤ ਲਈ ਪੈਸਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਲਾਖਾਂ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਖਰਚ ਹੈ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕਈ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਯਾਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੂਧ ਪੀਣੇ ਛੱਡ ਦਿਤੇ ਹਨ ਘਿਓ ਖਾਣੇ ਤੇ ਆਗ ਦਿਤੇ ਹਨ ਕਪੜਿਆਂ ਦੇ ਖਰਚ ਘਟਾ ਦਿਤੇ ਹਨ ਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਅਫਰੀਕਾ ਨੂੰ ਘਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ

ਫੋਕ ਹੈ

ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਜਦ ਹਿੰਦ ਦੇ ਗਰੀਬ ਤੇ ਗਰੀਬ ਬਚਿਆਂ ਤੇ ਵਿਦਯਾਰਥੀਆਂ ਤਕ ਅਪਣੇ ਕਪੜੇ ਵੇਚਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਤਿਆਗ ਕੇ ਇਨਾਂ ਅਫਰੀਕਾ ਨਵਾਸੀ ਦੁਖੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਜੇ ਤਕ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਇਨਾਂ ਦੀ ਮਦਤ ਲਈ ਕੋਈ ਉਦਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਕਿ ਇਹ ਦੁਖੀ ਵੀਰ ਸਾਥੀ ਹਨ ॥ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਮਦਤ ਲਈ ਫੰਡ ਖੋਲ ਦਿਤੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਗਾਹਕ ਇਸ ਫੰਡ ਵਿਚ ਮਦਤ ਘਲ ਰਹੇ ਹਨ ॥ ਸੰਸਾਰ ਭੀ ਅਪਣੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਭਰਾਵਾਂ ਤੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੇ ਮਾਥ ਪੁਰ ਅਫਰੀਕਾ ਨਵਾਸੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਤ ਲਈ ਫੰਡ ਖੋਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਸੌ ਡਾਲਰ ਲਈ ਜੋ ਕਿ ਛੋਟੀ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਰਕਮ ਹੈ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਭਰਾ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪੁਜਦੇ ਸਾਰ ਜੋ ਕੁਛ ਭੀ ਬੋਝਾ ਬਹੁਤ ਹੋਸਕੇ ਇਨਾਂ ਧਰਮੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਤ ਲਈ ਅਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਜਾਣ THE SANSAR 630 SPEED AVE VICTORIA B. C. ਦੇ ਪਤੇ ਪੁਰ ਘਲ ਦਿਓ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਕਨੇਡਾ ਵਾਸੀ ਹਿੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਧਰਮ ਵੀਰ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ ॥ ਪਿਛੇ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ ਕਿ ਦਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਕੁਮੇਟੀ ਮੁਕਰਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਥੇ ਦੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਦੇ ਦੁਖ ਤਕਲੀਫਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਵੇ ਪਰ ਹਾਣ ! ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਭੀ ਸਪੁਤ ਇਸ ਕੁਮੇਟੀ ਦਾ ਮਿਥਰ ਨਹੀਂ ਕਿਨਾਂ ਕੁ ਚਿਰ ਹੋਰ ਹਿੰਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਅਜੇ ਘਟਾ ਪਾਉਣਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ॥

ਫੋਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੋਤੀ

ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਵਿਚ ਰਾਜਭਾਗ ਦੀ ਤਾਕਤ ਲਿਐਂਟ ਵਾਲੇ ਖਾਲਸਾ ਰਾਜ ਦੇ ਬਾਨੀ ਫੋਰ ਪੰਜਾਬ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰੰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੋਤੀ ਉਮਰ ਕੈਦ ਰਹੇ ਮਰ ਮਿਟੇ ਸਾਡੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਧੀ ਪ੍ਰਿਨਸਿਸ ਸੋਫੀਆ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ੩੦ ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਹਾਲਾ ਭਰਨ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਬੀਬੀ ਡੀ ਵੋਟ ਦਾ ਹਕ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਾਬਲ ਹੈ ਤੇ ਹਾਲਾ ਨਾਂ ਤਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤੀਵੀਆਂ ਦੇ ਜਥੇ ਦੀ ਮੈਂ

ਬਰ ਹੈ ॥ ਕਚਹਰੀ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਨੇ ਗਜਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦ ਸਰਕਾਰ ਮੈਨੂੰ ਸਿਟੀਜਨ ਮਨੇਗੀ (ਅਰਥਾਤ ਵੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਹਕ ਦੇਵੇਗੀ) ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਖਰਚਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾ ਭੀ ਦਿਆਂਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਦਾ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਵੋਟ ਦੀ ਵਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਹਾਲਾ ਭਰਨ ਦੀ ਵਾਰੀ ਭੀ ਮੈਂ ਉਹ ਹੀ ਕੁਛ ਹਾਂ ॥ ਭਾਵੇਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਇਆਣੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਰਹਣ ਕਰਕੇ ਤੇ ਮਾਝੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਗਲ ਪਈ ਕੁਸੰਗਤ ਕਰਕੇ ਈਸਾਈ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਦਾ ਲਹੂ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰੰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਲੂਰ ਪੁਤ੍ਰ ਦੀ ਧੀ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਹੈ ਭਮਾਂ ਜਾਇਦਾਤ ਜਬਤੀ ਜਾਣੇ ਪਰ ਹਕ ਨੂੰ ਲਈ ਸਿਦਕ ਨਾਲ ਖਲੋਈ ਹੈ ॥

ਕਿਥੇ ਕਨੇਡਾ ਨਵਾਸੀ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲੇ ਟੈਕਸ ਭਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਪੁਛਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਥੇ ਖਰਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਨਾਂ ਤੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਸਰਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਚੇ ਮਨਸੂਬੇ ਧਾਰਨੇ ਸਚ ਮੁਚ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੇ ਹਨ ਤੇ ਫੋਰ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਗ਼ੁਲਾਮਾਂ ਤੇ ਆਰਾਮ ਵਿਚ ਪਿਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਬਿਅੰਤ ਕਨ ਟ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ॥

ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਹੁਣ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਤ੍ਰੀ ਫਰਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵੋਟ ਦਾ ਹਕ ਲੈਣ ਲਈ ਕੁਛ ਉਦਮ ਕਰੋ ॥

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰੇਲ

ਗਰਾਂਡ ਟਰੰਕ ਰੇਲਵੇ ਤੇ ਕਨੇਡੀਅਨ ਨਾਰਦਰਨ ਰੇਲਵੇ ਦੁਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੇਲਾਂ ਇਸ ਸੂਬੇ ਤਾਈਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੋਝੀ ਦੇਰ ਹੈ ਗਰਾਂਡ ਟਰੰਕ ਰੇਲ ਦਬਾ ਦਬਾ ਪਰਿਸ ਰੂਪਰਟ ਵਲ ਨੂੰ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਅਪਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਮੁਕ ਜਾਣੇਗੀ ਤੇ ਨੁਵੰਬਰ ਵਿਚ ਸਵਾਰੀ ਦੀਆਂ ਗਡੀਆਂ ਵਿਨੀਪੈਗ ਤੇ ਈਸਟ ਤਕ ਤੁਰ ਪੈਣਗੀਆਂ ਕਨੇਡੀਅਨ ਨਾਰਦਰਨ ਭੀ ਇਸ ਸਾਲ ਇਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਲੰਕੇ ਦੂਸਰੇ ਤਕ ਨਿਕਲੇਗੀ ਇਨਾਂ ਲਾਇਨਾਂ ਦੇ ਬਨਣ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਜੰਗਲ ਦੇਸ ਖੁਲੇਗਾ ਤੇ ਸੀ ਪੀ ਆਰ ਸਕੇ ਤਿਨ ਬੜੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰੇਲਾਂ ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਇਕ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਤਕ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲਾਂ ਵਿਚ ਦੌੜ ਰਹੀਆਂ

ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਚੰਦਾ ਢਾਈ

ਡਾਲਰ ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ

ਸੋ ਪਾਠਕ ਝਬਦੇ ਭੇਜ ਦੇਣ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਪੜਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਰਾ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਓ ਜਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਅਪਣੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ॥ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਲਈ 630 SPEED AVENUE, VICTORIA, B. C. ਨੂੰ ਲਿਖੋ